

Список використаних джерел

1. Ковтанюк М. С. Використання онлайн-сервісів для організації дистанційного та проектного навчання. *Актуальні проблеми підготовки сучасного педагога: теорія, історія, практика* : XIII Всеукр. наук.-практ. онлайн-конф., м. Умань, 24 листопада 2022 р. Умань, 2022. С. 255–258.
2. Криворучко І. І. Онлайн-конструктори для створення інтерактивних робочих аркушів. *Інноваційні педагогічні технології в цифровій школі* : IV Всеукр. (з міжн. участю) наук.-практ. конф. молодих вчених, м. Харків, 11–12 травня 2022 р. Харків, 2022. С. 135–137.
3. Медведєва М. О. Використання Classroomscreen в освітньому процесі. *Ресурсно-орієнтоване навчання в «3D»: доступність, діалог, динаміка* : IV Міжнар. науково-практ. інтернет-конф., м. Полтава, 22–23 лют. 2024 р. Полтава, 2024. С. 510–512.
4. Медведєва М. О., Жмурко О. І., Криворучко І. І., Ковтанюк М. С. Організація продуктивної взаємодії між учасниками освітнього процесу в умовах дистанційного навчання: аналіз сучасних додатків. *Науковий часопис*. 2021. Т. 1, № 80. С. 248–255.
5. Тітова Л. О. Онлайн-засоби формування інформаційно-цифрової компетентності майбутніх педагогів в умовах дистанційного навчання. *Věda a perspektivy*. 2022. № 5(12). С. 132–143. DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-5\(12\)-132-143](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-5(12)-132-143).
6. Ткачук Г. В. Використання методів проблемного навчання у процесі підготовки майбутніх учителів інформатики. *Перспективи та інновації науки*. 2022. № 2(7). С. 634–645.
7. Ткачук Г. В., Бондаренко Т. В. Досвід використання віртуальної стіни Padlet у процесі проведення дистанційного практичного заняття. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія № 2. Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання*. Вип. 20(27). 2018. С. 102–107.
8. Ямковенко В. О., Криворучко І. І. Використання інтерактивних технологій для покращення засвоєння матеріалу та підвищення ефективності навчання. *Цифрові технології у професійній діяльності* : зб. матер. Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 12–13 травня 2023 р. Бердянськ, 2023. С. 77–80.

*Інна Криворучко,
Дмитро Криворучко*

**МЕТОДИ ТА ПРИЙОМИ ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ НА УРОКАХ ПРИРОДНИЧИХ НАУК**

У сучасному світі науковий прогрес є ключовим фактором у розвитку суспільства. Формування дослідницької компетентності в учнів є одним із найважливіших завдань освіти, оскільки воно сприяє розвитку

критичного мислення, творчих здібностей та вмінню самостійно опрацьовувати інформацію [2]. Уроки природничих наук є важливим інструментом для формування дослідницької компетентності саме серед учнів. Розглянемо методи та прийоми, що сприяють ефективному формуванню дослідницької компетентності на уроках природничих наук:

1. **Проблемне навчання:** метод передбачає вирішення учнями реальних проблем або завдань, що вимагають застосування наукових знань та дослідницьких навичок. Учитель може пропонувати учням досліджувати певні явища або проблеми, використовуючи науковий метод, спостереження та аналіз.

2. **Проектне навчання:** учні можуть працювати над проектами, які передбачають самостійне збирання, обробку та аналіз даних, а також висновки на основі отриманих результатів. Проектне навчання створює умови для розвитку дослідницьких навичок та сприяє інтеграції знань з різних предметних галузей [1].

3. **Лабораторні роботи:** проведення лабораторних робіт дозволяє учням відчувати себе науковцями, здійснювати спостереження, вимірювання, експерименти та аналіз результатів. Даний метод сприяє розвитку практичних навичок та навичок роботи з науковим обладнанням.

4. **Групові форми роботи:** використання групової роботи на уроках дозволяє учням обмінюватися ідеями, спільно розв'язувати задачі та вирішувати проблеми. Робота у групі сприяє розвитку комунікативних навичок та вмінню працювати в колективі [5].

5. **Використання інтерактивних технологій:** використання сучасних інтерактивних технологій на уроках природничих наук дозволяє залучити учнів до активного навчання, робити власні відкриття та дослідження, а також ділитися результатами з іншими [4].

Ефективне формування дослідницької компетентності на уроках природничих наук є важливим завданням сучасної освіти. Методи та прийоми, які були розглянуті в цій статті, дозволяють створити сприятливі умови для розвитку наукового мислення, творчих здібностей та самостійності учнів. Реалізація цих методів у практиці навчання сприятиме підготовці молодого покоління до активної участі в науковому житті суспільства.

Список використаних джерел

1. Ковтанюк М. С. Використання онлайн-сервісів для організації дистанційного та проектного навчання. *Актуальні проблеми підготовки сучасного педагога: теорія, історія, практика* : XIII Всеукр. наук.-практ. онлайн-конф., м. Умань, 24 листопада 2022 р. Умань, 2022. С. 255–258.
2. Криворучко Д. І. Значення дослідницької діяльності в освітньому процесі. *Сучасні інформаційні технології в освіті і науці* : матеріали

- V Всеукр. наук.-практ. конф., м. Умань, 16–17 лист. 2023 р. Умань, 2023. С. 75–76.
3. Криворучко І. І. Критерії та показники сформованості дослідницької компетентності майбутніх учителів інформатики. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2023. № 4(10) 2023. С. 326–337.
 4. Криворучко І. І., Ковтанюк М. С. Використання інтерактивних технологій в освітньому процесі. *Інформаційно-комп'ютерні технології – 2021 (ІКТ-2021)* : тези доп. XII Міжнар. науково-техн. конф., м. Житомир, 01–03 квіт. 2021 р. Житомир, 2021. С. 145–146.
 5. Медведєва М. О., Криворучко І. І. Онлайн-сервіси для організації проектного навчання у закладах вищої освіти. *Інновації в суднобудуванні та океанотехніці* : XII Міжнар. науково-техн. конф., м. Миколаїв. 2021. С. 450–452.
 6. Тітова Л. О. Лепбук як засіб інтерактивної взаємодії. *Комп'ютерні технології: інновації, проблеми, рішення* : тези V Всеукр. науково-техн. конф., м. Житомир, 1–2 груд. 2022 р. Житомир. С. 312–313.

Тетяна Крилова

ВПЛИВ РІВНЯ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА ТИП МІЖОСОБИСТІСНИХ СТОСУНКІВ У ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ

Актуальність даного питання заперечувати вкрай складно, адже емоційний інтелект є не менш важливою складовою для успішної адаптації особистості в соціумі ніж знання, вміння, навички та інші здібності, які нині називаються *soft skills*. Це загальні, тобто універсальні уміння та навички, котрі допомагають будь-якій людині добре адаптуватися в соціумі та комфортно в ньому жити, таким чином співіснуючи та співпрацюючи з іншими членами суспільства.

Важливість даного явища полягає в тому, що людям не вистачає лише загального інтелекту та інших навичок, як загальних, так і спеціальних, а потрібна здатність розпізнавати власні емоції, стани, відчуття співрозмовника, і чим краще особистість здатна це робити, тим більш комфортне та якісне її життя серед людей.

У підлітковому віці ця тема є надзвичайно актуальною, адже провідний вид діяльності цього періоду – інтимно-особистісне спілкування.

У цей час яскраво проявляється вплив емоцій на життя підлітка, формуються патерни поведінки, способи реагування на певні ситуації та вміння спілкуватися з іншими людьми, є потреба у визнанні саме серед підлітків – своїх ровесників та прагнення показати себе з кращої сторони. Тобто підліток прагне тісного міжособистісного спілкування, а це є не можливим без емоційного компоненту комунікації, без можливості розуміти власні емоції та емоції інших людей, здатності брати ці емоції під